

0.1. Podzemne vode v aluvialnih vodonosnikih v juliju 2004

0.1. Groundwater reserves in alluvial aquifers in July 2004

Urša Gale

Zaloge podzemne vode, se niso bistveno spremenile glede na predhodni mesec, in so bile ugodne za ta letni čas. V pretežnem delu Ljubljanske kotline, v Celjski kotlini in v severnem delu Dravskega polja so bile gladine nad letnim povprečjem (Hs). Na Vrbanškem platoju so bile zabeležene celo zelo bogate zaloge nad visokim letnim povprečjem (Hvp). V vseh preostalih vodonosnikih Slovenije so bile gladine pod letnim povprečjem (Hs), vendar pretežno v mejah normale, le v nekaterih predelih severovzhodne Slovenije in zgornje Vipavski dolini je bila hidrološka suša.

Mesečne padavine na območjih aluvialnih vodonosnikov po večini niso presegle dolgoletnih povprečnih julijskih vrednosti. Največji primanjkljaj je bil zabeležen na Primorskem, kjer je padlo približno eno četrtno vrednosti padavin, značilnih za julij. Na območju vodonosnikov v Prekmurju je padlo le okrog tretjino običajnih mesečnih količin, v Celjski in Krško Brežiški kotlini ter na območju Dravskega in Ptujkega polja pa od štirih petin do treh četrtin. Vrednosti blizu dolgoletnih mesečnih povprečij padavin so bile ta mesec dosežene samo na območju Ljubljanske kotline. Časovno so bile padavine razporejene razmeroma neenakomerno. Največ padavin je padlo v prvem tednu meseca in v sredini zadnje dekade meseca.

Na območju aluvialnih vodonosnikov Slovenije je bil, kot posledica neenakomerne prostorske porazdelitve mesečnih padavin, na nekaterih predelih prisoten trend zniževanja, na nekaterih pa trend zviševanja gladin podzemne vode (Sliki 0.1.1. in 0.1.2.). Največji upad gladine, 174 centimetrov, je bil zabeležen v Britofu na zahodnem robu Kranjskega polja, največji dvig, 165 centimetrov, pa v Cerkljah na severnem robu Kranjskega polja. Iz tega je razvidno, da je za režim celotnega vodonosnika potrebno upoštevati robne pogoje, ki vplivajo na napajanje in praznjenje vodonosnika. Na severnem delu Kranjskega polja na režim podzemne vode vpliva količina vode, ki priteče iz hribovitega zaledja območja Krvavca, zahodni del pa je odvisen predvsem od stanja vode v reki Kokri, ki je v stiku s podzemno vodo aluvialnega vodonosnika. Vpliv različnih robnih pogojev na vodonosnik se je ta mesec kazal tudi na Prekmurskem, Murskem in Dravskem polju, kjer so bila na istem vodonosniku tako področja s hidrološko sušo (pod Hnp) kot tudi območja, kjer je gladina podzemne vode preseгла vrednost dolgoletnega povprečja (Hs).

Prevladujoč trend zniževanja gladin je bil v mesecu juliju zabeležen na pretežnem delu vodonosnikov severovzhodne in jugozahodne Slovenije (slika 0.1.2), zviševanje gladin pa se je pojavilo v pretežnih delih vodonosnikov osrednje Slovenije in na Dravskem polju (slika 0.1.1.). Hidrološka suša je bila ta mesec poleg predelov severovzhodne in jugozahodne Slovenije tudi na Sorškem polju, vendar tega ne enačimo s pravim pojavom hidrološke suše, ker se nanaša na obdobje po izgradnji hidroelektrarne Mavčiče, ki je povzročila umeten dvig podzemne vode. Zaradi velikega izpada padavin na Primorskem je prvič v letošnjem letu hidrološka suša zajela tudi vodonosnik Vipavske doline.

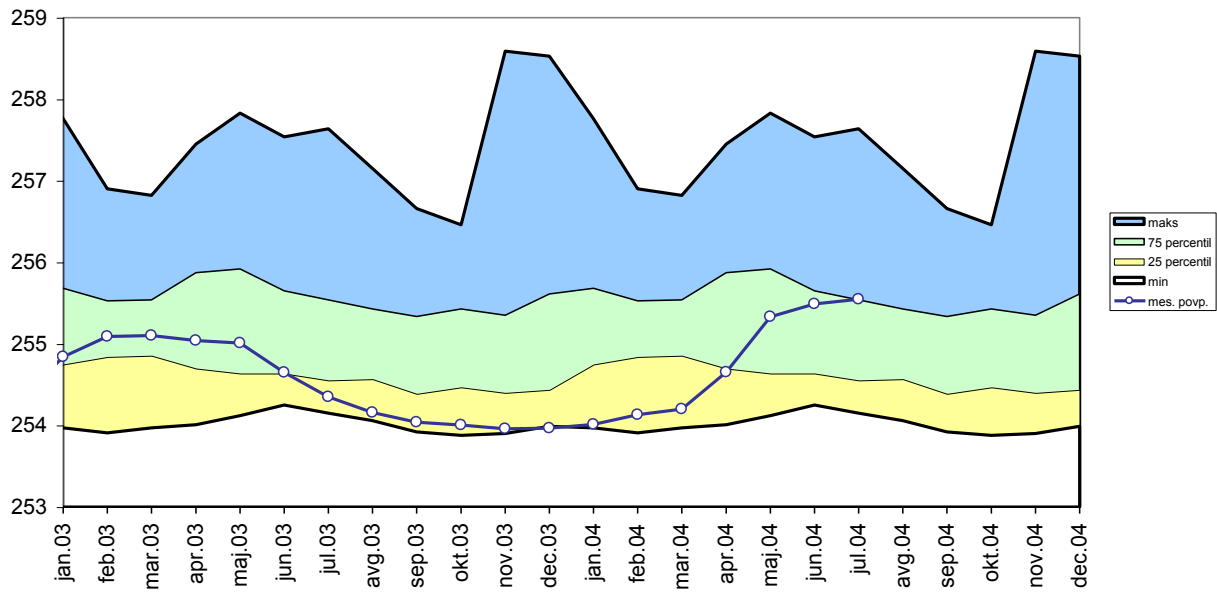
Celomesečni podzemni odtoki so bili v juliju večinoma večji od dotokov, kar je povzročilo zmanjšanje zalog podzemne vode. Zaloge so se nekoliko povečale na Dravskem, Sorškem in Vodiškem polju ter v dolini Bolske in Kamniške Bistrice, kjer so bili podzemni dotoki večji od odtokov.

Stanje vodnih zalog je bilo glede na julij v preteklem letu veliko boljše, saj je v letu 2003 na vseh aluvialnih vodonosnikih Slovenije prevladoval pojav hidrološke suše. Razlike so bile najbolj razvidne na območju Celjske in Ljubljanske kotline.

SUMMARY

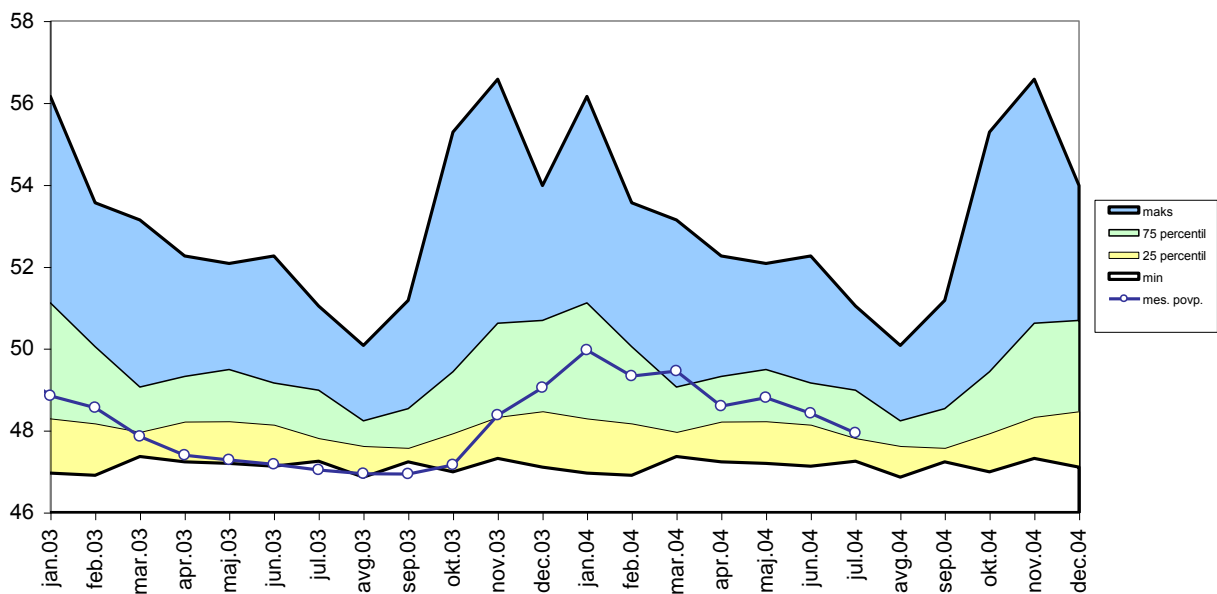
Amount of precipitation was low in most parts of Slovenia. Groundwater level decreased in Vipava Soča valley and in north eastern part of Slovenia. The ground water reserves in aquifers of central part of the country improved.

Dravsko polje - Tezno

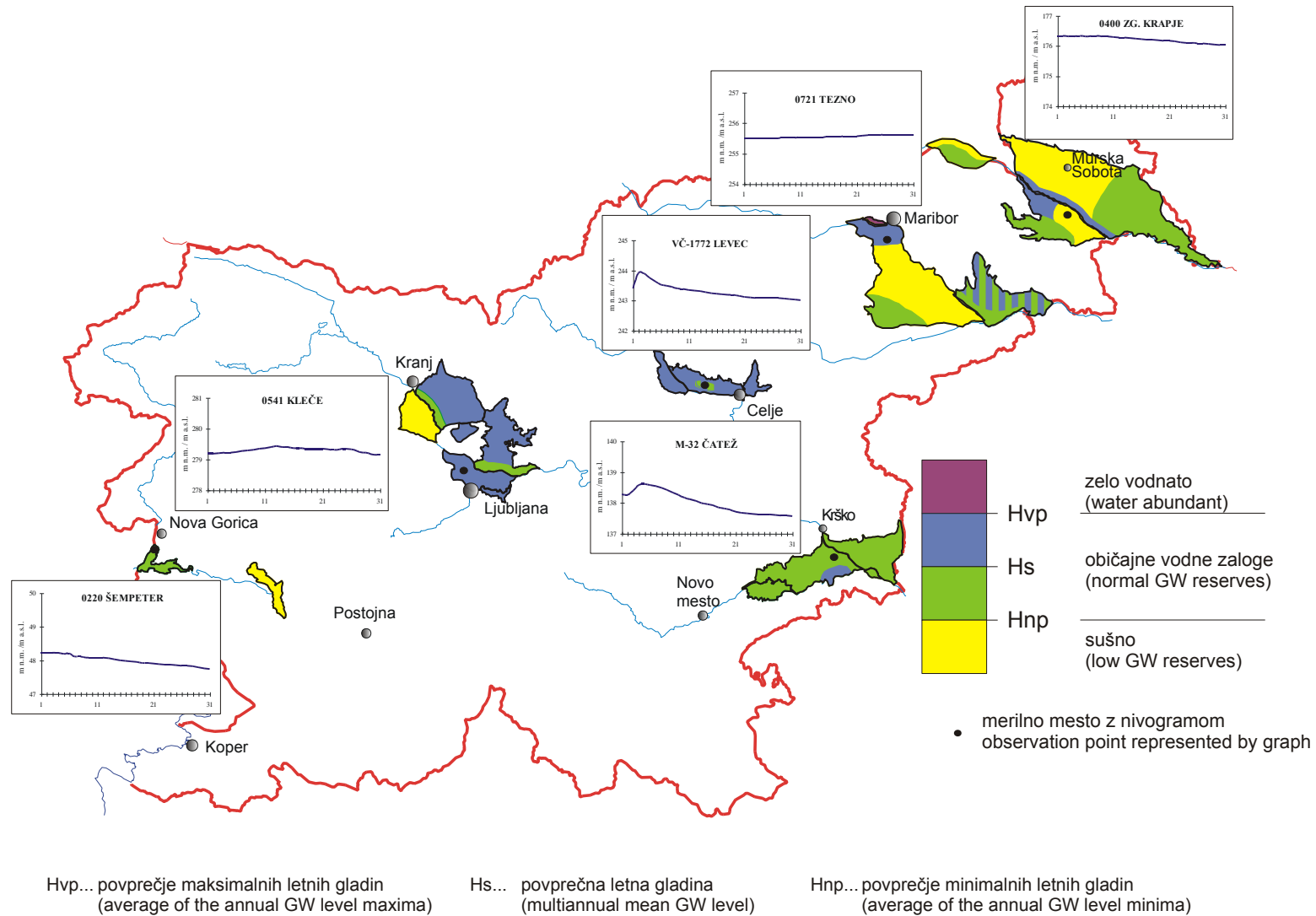

Slika 0.1.1. Niz povprečnih mesečnih gladin podzemne vode glede na vrednosti percentilov, izračunanih za primerjalno obdobje od leta 1991 do 2000 na merski postaji Tezno (Dravsko polje)
 Figure 0.1.1. Groundwater level means compared to percentile values of 1991-2000 on measuring station Tezno (Dravsko polje)

Vipavska dolina - Šempeter

Slika 0.1.2. Niz povprečnih mesečnih gladin podzemne vode glede na vrednosti percentilov, izračunanih za primerjalno obdobje od leta 1991 do 2000 na merski postaji Šempeter (Vipavska Soška dolina)
 Figure 0.1.2. Groundwater level means compared to percentile values of 1991-2000 on measuring station Šempeter (Vipava Soča valley)

Slika 0.1.3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu juliju 2004 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih
 Figure 0.1.3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in July 2004